

IZHAJA VSAKI DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesamične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.). **OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE** v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtnike oglašujejo po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelok uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Odbor političnega društva „Edinost“ ima danes zvečer ob 7. uri jako važno sejo v pisarni dra. Gregorina in dra. Slavika. Odborniki so naprošeni, da pridejo točno, ker morajo nekateri odborniki ob 7 in pol uru v drugo sejo.

BRZOJAVNE VESTI**Vojaska pisarna prestolonaslednika.**

DUNAJ 29. Cesar je odredil, da se ima prestolonasledniku prideljena vojaška pisarna odslej zvati »vojaška pisarna«, in da ima dosedanje prestojnik te pisarne odslej nositi naslov »načelnik vojaške pisarne«. V vojaških krogih se govorji, da stopi že v najbljšem času na celo te vojaške pisarne visok general kakor »načelnik«.

Izgredi v Pragi.

PRAGA 29. Danes predpoludne je prišlo zopet do izgredov. Neki nemški džak je bil pri tem ranjen v palico na glavi, neki redar pa zaret od kamena.

Prikove je radi velikega navala ljudstvu izpraznila vojaška straža, demonstrante so razgnali redarji.

Demonstracije v Hebu.

HEB 29. Danes predpoludne se je vršil shod, sklican od mestnega sveta. Na shodu se je govorilo o praskih dogodkih. Po shodu se je velik del zborovalcev vzliz opominu župana napotil k stanovanju predsednika okrožnega sodišča Urbana. Straža je pa množico potisnila nazaj. Na stanovanju adjunkta okrožnega sodišča Kronusa so demonstrante razbili več oken. Ena oseba je bila arretirana.

Dijaške demonstracije in protestni shodi v Italiji.

RIM 29. Na Monte Pinču je veča skupina dijakov med sviranjem vojaške godbe priredila demonstracije proti dogodkom na Dunaju. Dijaki so se potem po Korsu napotili na trg Colonna. Tja pa niso mogli prispeti, ker so bili dohodi zasedeni od vojakov. Dijke so se nato razšli.

RIM 29. Predpoludne se je vršil protestni shod, katerega se je udeležilo 15.000 oseb. Na shodu se je protestiralo proti dogodkom na dunajskem vseučilišču. Govorila sta med drugimi tudi dva poslanca najskrajnejše levice. Posl. Barzilai je na koncu svojega govora pozval zbo-

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-ročje brez dopisane naročnine, se uprava ne ozira. **Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOST“ stane: celo-leto 25-26, pol leta 26**
Vsi dopisi naj se pošljajo na uredništvo lista. Nefrankova-vana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije pošljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijskega lista „Edinost“. - Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. II-57.

rovalce, naj se mirno razidejo. Tudi v drugih mestih so bili protestni shodi.

RIM 29. Tudi v Milanu, Florenci, Padovi in Palermu so se vršili danes protestni shodi proti najnovojim dogodkom na Dunaju. Prišlo ni do nikakih izgredov.

Profesor Jagić odlikovan.

MONAKOVO 29. „Münch. Neuerte Nachrichten“ poročajo, da je princ-vladar imenoval dunajskega profesorja Jagića členom Maksimilijanovega reda v oddelku za vedo.

Javni shod političnega društva „Edinost“

dne 29. novembra 1908.

Da si je bilo že po predmetu samem pričakovati velike udeležbe, vendar smo in napredek našega ljudstva in vsa zabilo presenečeni po množici, ki se je zbrala. Ne le, da je bila dvorana in galerija na bito polna, moralno jih je mnogo ostati v veži in po stopnicah. To je bil zares veličasten odgovor na nečuvane napade na socijalističnem shodu minole nedelje. Socijalisti in posebej še najnovejši sodrug dr. Tuma so dobili toliko v govorih samic, kolikor po načinu, kakor je občinstvo podčrtavalo izvajanja, odgovor, da si temeljitejega nismo mogli misliti. Takih viharjev ni bilo z lepa v naši dvorani. Bil je to korenit ali tudi potreben obračun.

Predsedoval je podpredsednik polit. društva „Edinost“, g. dr. Slavik, ki je v svojem pozdravnem govoru izvajal bistveno tako-le:

Spoštovani zborovalci! Ko vas vidim zbrane v tolikem številu, mi srce poskušuje od veselja. Brez posebnih pozivov in bobnečih fraz ste se odzvali v ogromnem številu in ste pokazali s tem, da umejete pomen današnjega shoda. Vaša velika udeležba priča, da je velika masa delavstva ostala zvesta v narodnem taboru, pokazali ste, da ni res, kar trdijo socijalisti, da namreč le oni zastopajo interese našega delavstva. Če je trebalo še kaže dokaza, da ste v našem taboru, podali ste ga danes na sijajan način. Hvala vam prisrčna za to v imenu našega političnega društva!!

Povod današnjemu shodu je dal shod jugoslovanske socijalne demokracije minole nedelje, na katerem so naši sodrugi razvijali svoje ideje, napadali nas in nas črnili. Niti jednega samega lasu niso puštili dobrega na naši stranki in naših voditeljih. Mi smo vsemu krivi. Mi smo krivi, da se delavcem slabo godi, mi smo krivi, da mestni svet ne vrši svoje naloge, mi smo krivi, da ni tržaška volilna reforma izpadla tako, kakor je želela socijalna demokracija.

se odvračal in komaj zajemal sapo. Igre v zastave smo se bili naveličali — začeli smo igrati z motovozom. Moj Bog! Kako neizmerno radost sem občutil, ko sem se zagledal ter dobil od nje močen in oster udarec po prstih, in kako sem se jaz potem navlač trudil delati se tako, kakor da bi bil raztrešen, a ona me je dražila in se ni dotikala mojih podstavljenih rok!

Ali kaj vse nismo še počenjali tekom tega večera! Igrali smo tudi na klavir, peli, plesali in predstavljali ciganski tabor. Njirmáckega smo odeli v medveda in ga napojili se slano vodo. Grof Majevski nam je kazal razne umetnosti s kvartami in končal s tem, da je mešal karte ter si dal za whist vse adute, na čemer je Lúšin „imeč čast mu častitati“. Majdánov nam je deklamoval odlomke iz svoje pesmi „Morilec“ (dejanje se je vršilo za časa polnega cvetja romanticizma), ki jo je bil namentil izdati v črnih platnicah z naslovimi črkami krvave barve; pisarju od „Iverskih vrat“ smo ukradli s kolen kape in ga prisili v ime odkupnine, plesati kazaški ples. Starca Bonifacija smo nakičili z avbo — a knežnja si je nadela možki klobuk... vsega ni moči naštešti.

Samo Bjelavzor se je vedno bolj držal grom srdito in zamolklo. Skozi zunanjih vhod od zadej sem dospel v svojo sobo.

PODLISTEK.**Prva ljubezen.****Povest Ivana Sjergjejeviča Turgjenjeva.**

Iz ruščine prevel dr. G. G.

Bil sem pijan, kakor od vina. Počel sem se krohotati in klepetati glasneje nego drugi, tako, da je celo stara kneginja, ki je sedela v sosednji sobi z nekim pisarjem od „Iverskih vrat“, pozvanim na posvetovanje, prišla pogledat ven, kaj da je z mano. No, jaz sem se čutil tako srečnega, da mi je bilo vseeno in da sem preziral kogarkoli roganja in kogarkoli poglede po strani. Zjinajida me je še nadalje odlikovala in me ni pustila od sebe. Enkrat sem moral za kazen sedeti poleg nje, in pokrila sva se z eno in isto svilno ruto; moral sem ji povedati svojo tajno. Spominjam se, kako sta se najini glavi naenkrat dotaknili v soparnem, poluprozornem, vonjavem mraku, kako sta si v tem mraku blizu in mehko svetili njeni očesi in goreče dihale odprte ustnice, kako so blesteli zobje in kako so me konci njenih las šegetali in žgali. Molčal sem. Ona se je smehljala tajinstveno in šegavo in na zadnje mi šepnila: „No, kaj bo torej?“ a jaz sem le zardel in se smejal,

ki je krija, da se tržaški Slovenci ne more gibati in ne napredovati.

O predmetu vam bo poročal dr. Rybář, ki je nalač zato prihitec včeraj z Dunaja, da si je imel tam gori važnih poslov, ki mu jih nalaga državnozborski mandat.

Ves ta govor je bil spremjan od viharnega odobravanja in na posamičnih mestih od erupcij silnega ogorčenja proti socijalni demokraciji. Na zaključku je trajalo odobravanje več minut, predno je mogel predsednik podleti besedo gosp. dr. Rybářu.

Ko je hotel govornik začeti se svojim referatom, gromeli so mu nasproti navdušeni vsklikli v pozdrav. Navdušenje, s katerim je množica pozdravljala svojega votitela, je bilo naravnost ganljivo.

Dr. Rybář je govoril bližu eno uro in pol. Njegov govor prinesemo v celoti. Naglašamo le, da je bil vsaki njegov argument kakor vdarec s kolom po njih, ki so v nedeljo klevetali našo narodno stranko.

Rybářev govor je bil kakor veliko zrcalo, v katerem so zborovalci videli našo socijalno demokracijo od nje začetka pa do danes: vso njeni takto, vso njeni neiskrenosti, vso njihovo mržnjo proti naši narodni stvari in vso njihovo odvisnost od italijanske socijalne demokracije in preko te tudi od italijanske gospodovalne stranke. In ves ta historijat je bil spremjan od konkretnih nepobitih dokazov.

Umeje se seveda samo ob sebi, da je govornik posebno reagiral na napade od minole nedelje in je te napade kazal v luči — razkritij sodruga in poslanca Pittonija. Utis Rybářevega govora na občinstvo je bil silen in se je izrazil v dramatičnih mej-klieih med govorom in ovacijah, ki so jih zborovalci priejali govorniku na zaključku.

Za tem je, burno pozdravljen od zborovalcev, dobil besedo dr. Josip Mandić. Govornik se je najprej bavil s sedanjimi razmerami v italijanski socijalistični stranki; če propade ta stranka, potem se tudi slovenska socijalistična stranka ne bo mogla držati na površju, kajti ta stranka je le privesek italijanske stranke. Govornik je vprašal, je li umestno pristopiti k taki stranki? Potem je omenil razmere v sedanjem mestnem svetu in se dotaknil vprašanja ustanovitve italijanskega vseučilišča, ki ga dobre Italijani vsled pritiska Italije na avstrijsko vlado.

— Rešitev nam je v samopomoči, je zvršil govornik, in pozval zborovalcev, naj

... tu pa tam so se njegove oči napolnjevala s krvjo; ves je zardel in zelo se je, da se kar takoj zaleti na vse nas in nas razprši, kakor trske na vse strani; ali knježnja ga je pogledavala, mu grozila s prstom in on se je znova povlekel v svoj kot.

Slednjič smo obnemogli. Knežnja, katera je bila trdna — nobeno kričanje je ni motilo —, je vendar čutila trdnost in želela se odpočiti. O polunoči je bila včerja, ki je obstajala iz kosa starega suhega sira in iz nekakih mrzlih pastet s sesekano gnijatjo, ki so se mi zdele okusnejše, nego kateresikoli pastete; vsega vina je bila ena buteljka, in ta nekako čudna, temna, z napihnjenim vratom, a vino v nji je dišalo po rožnati barvi; sicer ga ni nikdo pil. Truden in srečen do onemoglosti sem zapustil prizidek; ob slovesu mi je Zjinajida krepko stisnila roko in se je zopet zagonetno nasmehnila.

Noč mi je vela nekako težko in vlažno v razgret obraz; zelo se je, da se privravlja nevihta; črni oblaki so se nabirali in vlačili po nebnu in vidno menjavali svoje meglene obrise. Lahek veter je nemirno trepetal v temnih drevesih in nekje daleč za nebosklonom, kakor za se, je bobnili grom srdito in zamolklo. Skozi zunanjih vhod od zadej sem dospel v svojo sobo.

(Nadaljevanje).

Moj strežnik je spal na podu in moral sem stopiti črezenj; probudil se je zopet, me zagledal in javil da se je mati zopet srnila name in zopet hotela poslati pome, ali da jo je oče zadržal. (Nikdar nisem legel spet, ne da bi se bil poslovil od matere in ne da bi si bil izprosil njenega blagoslova). Ali storiti se ni dalo ničesar.

Rekel sem strežaju, da se slečem in ležem spati sam — in vgasnil sem svečo. Ali nisem se slekel in tudi nisem legel.

Sel sem na stol in dolgo sedel kakor začaran. Kar sem čutil, je bilo tako novo in tako sladko... sedel sem, komaj oziroma se in ne da bi se premikal, na lahko sem dihal in le včasih sem se molčeval sasmejal, spominjaje se; včasih sem v duši otrplil ob misli, da sem zaljubljen, da je slednjič tu ta ljubezen. Obraz Zjinajide je mirno plaval pred menoj v mraku — plaval — in ni mi zginil; njene ustnice so se še vedno zagonetko smehljale, njene oči so gledale na me nekoliko od strani, vprašajoče zamisljeno in nežno... kakor v onem trenotku, ko sem se žnjo razstal. Nazadnje sem vstal, šel po prstih k svoji postelji in previdno, ne da bi se slekel, položil glavo na blazino, kakor da bi se bal z rezko kretajo splašiti, česar sem bil prej poln.

istorijo svojo dolžnost, ako pride za prihodnje občinske volitve bojni klic.

Ker se ni nikdo oglašil za besedo je zaključil dr. Slavik to imponzantno zborovanje tem-le kratkim govorom:

Iz naukov, ki smo jih čuli danes, moremo izvajati le en sklep: ostanimo složni vsi sloji! Škodljivcev ne sme biti v naših vrstah, ampak iščimo jih le v vrstah sovražnikov! Le tako moremo zmagati. Če bi pa postopali tako, kakor hočejo socialisti, bili bi izgubljeni.

Glejte: celo stranke na Kranjskem so sprevidele. Znani žalostni dogodki so jih dovedli do spoznanja, da si moramo prizanašati eden drugemu, da treba iskati skupne poti, ko treba udariti po skupnem sovražniku.

Boj na Kranjskem nima več tistega odurnega značaja, ublažila se je beseda in ugradil se je slog — vse razmerje med strankama je postal blaže: vstvarjena je podlaga za skupno delo.

Tudi v državnem zboru je prišlo do združenja sil. Jugoslovanski poslanci so se združili v »Narodno zvezo«, kjer se bodo skupno borili za skupne stvari. To velerazveseljivi dogodki. Ne moremo torej našega današnjega shoda lepše zaključiti, nego da damo izraza svoji radosti, na tem rodoljubnem činu naših poslancev in da jim izrečemo svoje globoko priznanje.

Shod je zaključen. Ob zaključku tega govora je navstalo v dvorani nekako svenčano razpoloženje, kakor da moreš čitati na obrazu vsakogar odsev sladke zavesti, da je nastopila ugodnejša doba za borbe naše za naše pravo.

Mej ploskanjem in živo-klici se je praznila dvorana, ki je potem kakor črn oblak zagnila prostor pred »Narodnim domom«. Tu so ljudje, porazdeljeni v gruče, še nekoliko časa ostali v živahnih razgovorih in se potem razšli mirno do stojanstvo ...!

Namen shodu je sijajno dosezen: jugoslovanska socijalna demokracija je dobila odgovor, kakoršnjega je — sama izvala!!

Turkom!

Vi in Madjari ste prihrameli kakor pleme aziatsko v Evropo, v kateri ste po bližnjih deželah plenil in jih pustošili. Vaš prihod je torej prinesel mojim miljencem neizmernega gorja, ker — dočim so se Madjari kakor zagozda ugnezdili med moje severne in južne Slovane in tako pretrgali vez mej njimi, ste Vi vzel Balkancem svobodo in s tem možnost, da bi se mogli kulturno razvijati. Madjari se morajo za svoj obstanek zahvaliti mojim miljencem, katerim so plenili ženstvo in tako postali iz Mongolov-Kavkazi. Iz tega pokolenja je izšel tudi njihov kralj sv. Stefan, ki se je podvrgel kulturi in tako otel Madjare pogina, ki je dohitel druge sirove narode. Pri Vas pa so se samo premožnejši krvno pomešali s črkešnjami, dočim je masa ostala mongolska in kakor takšna do današnjega dne nepričustna kulturi.

Da ste si osvojili Balkan in Donavo do Pešte, na tem se imate zahvaliti razkovanju Balkana in neredu, ki ga je ravno v oni dobi provzročil verski prepričevanje v Evropi. Vaš slavni padiša Sulejman je ukazoval že trem delom sveta, prišel celo pred Dunaj in povzdignil našo državo na vrhunc moči. Po smrti Sulejmana so mu sledili na prestolu nesposobni potomci, ki so se vdajali mehkužnosti in razuzdanosti dopuščali podkupovanje in kuropcijo, ujali se lahkemu življenju in — jeli ste propadati. Slično ugašujočemu ognjeniku — ki se enkrat bruhne — ste tudi Vi še svojim Kara-Mustafom prišli puskušati svojo srečo pred Dunaj, ali niste vspeli in od te dobe je je prisel Vaš propad rapidno. Kos za kosom ste izgubili od Vam podjavljene dežel, tako, da Vam konečno ni ostalo drugo nego le Balkan.

Ali, kakor trn grozja nedaje, tako ni bilo tudi Vaše ravnanje s podjavljennimi narodi cloveško; pokorštine ste jih učili s puško in bajonetom, zabranjali ste jim vsak napredek. Ali konečno je glas raje čula Ruska in je deloma osvobodila Balkance. Ostala Vam je ipak še Makedonija — po ukazu slavofobske Nemčije. In tako Vam je dala Evropa priliko, da se izkažete kakor kulturni narod in se

smete nazivati Evropejce. Vlade so Vam določile delo in so Vam z reformami pokazale pot, kako Vam je treba delovati v Vašem lastnem interesu. Slični pa ste trnu, ki sam noče rasti, a ne dopušča tudi drugi rastlini, da bi se pod njim razvila. Tako zaslepjenim so Vam hotele druge vlade pomoci z reformami. Toda Vi, ki tavate v temi, ste uprav z azijatsko grijaco preprečili te reforme se svojo obnovljeno ustavo. Ta Vaša ustava, (po uzorcu Madjarske) je baš toliko vredna, kakor ona — namreč: Neč. Vi namreč pripisujete narodom, da morajo uvesti Vaš mongolski jezik v srednje in visoke sole, v urade in parlament. Niste razpisali volitev poslancev po narodnosti, ampak po skupinah prebivalstva kakega kraja in po eventualni drugi volitvi v parlament boste streljali na neposlušne volilice, kakor to delajo Vaši bratje Madjari.

Že štiri stoletja živite v Evropi; v dotiki ste tudi s to napredno Evropo, toda kljub temu se niste oprijeli nje omike; obratno! Prepovedali ste uvoz na prednih knjig; svoje naprednjake ste pre ganjali, zapirali in morili in s tem dovolj jasno pokazali in dokazali, da ste nepristopni kulturi. Vaša ustava je samo prilep na rak-rano; ali rana, ako tudi ste jo pokrili, ipak je neizlečljiva. Nevednost, korupcija in slične Vaše orientalske lastnosti se ne dajo kar čez noč odpraviti. Živite le, ker je Europa preveč v nesoglasju, da bi z Vami enkrat hotela napraviti račun. Ali tudi to pride, ker Balkan gre Balkancem. Vaše hastno prorokovanje, da po 400 letih vladanja v Evropi zapustite isto, se bliža uresničenju, ker vse kaže, da jo boste moralni zapustiti!

Perun ex-bog.

Včerašnje italijanske demonstracije. Nastop junakov revolverja.

Na včerajšnjem shodu, ki so ga predile vse italijanske stranke v prilog ustanovitve italijanskega vseučilišča v Trstu, se je udeležilo okoli 5000 ljudi, ki so po shodu malove v podvojenem številu šli po Acquedottu, Korsu na veliki trg. V bratskem objemu so korali mazziniani, socialisti in italijanski liberalci s zastavami in neštevilnimi italijanskimi trikolorami. Demonstracija je bila ena najbolj irredentističnih demonstracij, ki jih je Trst kedaj vidil. Demonstrantje so v sprevodu peli Garibaldijevu himno, vpili so v enomer »Viva l'Italia!« »Abbasso l'Austria!« Zastavonoše pa so tedaj, ko so korakali mimo kakega c. kr. urada po slavnem rimski navadi pred palazzo Venezia obračali zastavo z drogom navzgor. Pred istimi se je tudi vedno zvižgal večinoma s sirenami in kričalo: »abbasso!« kakor tudi pred zavodi nemške barve. Taka demonstracija bi bila v vsaki drugi državi nemogoča. Demonstrantje so od velikega trga krenili po ulici S. Michele in potem po S. Giacomo in monte na Barriero. Tu so se večinoma razšli.

**

Sinoč so se demonstracije ponovile, katere so zavzele zelo nevarno obliko. Streljalo se je se strani občinstva na redarje, ki so bili prisiljeni nastopiti proti demonstrantom z vso strogostjo. Vse te dni je policija postopala z vsem možnim potrpljenjem in s takim taktom, ki je moral zbuditi občudovanje se strani objektivnih ljudi, ki znajo ceniti, kaj pomenja biti v manentni službi ob demonstracija, pri katerih se jim loča obraz besede: vigliacci, cosachi in se potem še prehaja v dejanske napade s kamenjem in celo z revolverji. Tu treba res angeljske potrežljivosti in nobeden pravičen in razsoden možne more zameriti, če je vendar potrpljenja konec.

Sinoč po 9. uri so pričele že tradicionalne demonstracije po mestu. Pred Rosettijevem spomenikom nahajala se je ogromna množica občinstva, ki se je ho-

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu je Tekočina GODINA

Steklenica stane K. 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti post. povzetju ali proti anticipativni posljivosti zneska 7 K franko post. in zavojski.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedičijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 7

Filialke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pohištvo predmetov, ki se jemljejo na polovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištva in druge predmete v shrambo v lastnost za pripravljeni suhi skladilšči.

Edini tržaški zavod za ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG

Točna postrežba in niske cene.

VACUM-CLEANER.

Nova prodajalica

G. Kehiyan

TRST — Corso št. 23

Ni potrebno naročati na Dunaju

URE

nikelne od K 4 naprej
srebrne " " 9
zlate " " 26 "

PRŠTANI

14 karatni od K 6 naprej
14 " " 10 "

BUDILKE

garantirane od K 3.50 naprej

Vrh tega bogata izbera zlatih in srebrnih verižic, uhanov, Broches itd.

s pridejano dela vno

Alojz Povh

urar

s pridejano dela vno

Trst Via del Rivo št. 26 Trst

Izvršuje vsako popravljanje žepnih in stenskih ur kakor tudi vsako zlatarsko in draguljarsko delo po najzmernejših cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popravljanje

Slovensko podjetje!

urar

zlatarski

z

telia po ulici Fontana podati v ulico Coroneo k nemškemu domu »Eintracht«. Redarji pa so bili postavljeni v kordon, da zapirajo ulico, množica je pa reagirala z raznimi psovskami, s kamenjen, in padlo je sedem strelov iz revolverja proti redarjem, ki niso bili niti potegnili sablje. Nastala je silna panika, redarji so nato s sabljami potisnili občinstvo nazaj in aretirali mnogo njih. Pri tem naskoku občinstva sta bila ranjena dva redarja in sicer Kresevič, ki je bil zadet od krogla v spodnji del roke, in da ni imel nove suknje, bi mu bila gotovo krogla prestrelila roko. Istem redarju je druga krogla prestrelila kapo in da bila prileta par centimetrov niže, bila bi ga gotovo usmrtila. Drugemu redarju Kuretu je krogla priletela tik mimo senca, tako da se mu pozna jo na koji sledovi smodnika.

Policija je potem preiskala ljudi v raznih kavarnah na Acquedotto in ulici Stadion, izlasti proslulo kavarno Ai volti Chiozza, katero je obkrojila, nakar se je preiskalo navzoče ljudi in našlo pri njih veliko revolverjev. Vseh skupaj je policija aretirala okoli 50 oseb, med temi tudi dame.

Ena izmed onih oseb, ki so streljale, je baje neki dijak tukajšnje komunalne gimnazije, ki je bil aretiran.

Hodile so sinoč po mestu tudi razne skupine kriče običajne »Abbasso! in Evviva! in v plapolajočimi trikolarami.

Pri palači Carciotti je neki policijski funkcionar zaplenil več trikolorov z italijanskim grbom, ki so jo bili demonstrantje ravnikar razvili. Pri tem je nekdo zakričal: »Ladri, dene indrio la nostra bandiera!« Toliko ta kakor tudi zastavonosec sta bila aretirana.

Kakor je razvidno iz nastopnega komunikeja, je oblasti prešlo potrpljenje in hoče nastopiti odslej z vso strogostjo. Čuje se, da bodo jutri redarstvu na razpolago trije batalijoni vojakov.

Stroge odredbe policijskega ravnateljstva.

Od merodajne strani se nam poroča: Dokler se je šlo le za demonstracije v prilog ustanovitvi italijanskega vseučilišča, imeli so podrejeni policijski organi od policijskega ravnateljstva navodilo, naj gredo do skrajne meje potrežljivosti in naj v prvi vrsti branijo le osebe in lastnino. Ker so pa te demonstracije zavzele drugo smer, da demonstrantje vzlic najskejnejši opreznosti ne prestano zasmehujejo, dražijo in so konečno celo dejansko napadli redarje s tem, da so lučali nanje kamenje in so sedemkrat ustrelili na dva redarja, ki sta izvrševala svojo službo ne da bi bila pri tem rabil sabljo ali orožje. Vsled tega je policijsko ravnateljstvo sedaj prisiljeno naložiti svojim organom, da postopajo odslej z vso strogostjo in brezobzirno z vsemi sredstvi, ki jih imajo na razpolago.

Dnevne vesti.

Železniško ministerstvo je odredilo, da velja 2. decembra 1908 kakor praznik po smislu § 56 odst. (3) obratnega pravilnika.

Tržaški Sokol je sklenil prirediti telovadbo tudi za starejše brate in danes zvečer ob 7. uri je prva telovadna ura. Zeleti je, da se kolikor mogoče mnogi udeleže te telovadbe, ki bo znak, da razumejo tudi starejši bratje sokolsko idejo.

Povodom šestdeseteletnice cesarjevega vladanja bo v sredo dne 2. decembra ob 10. uri predpoludne v baziliki sv. Justa pontifikalna maša z zahvalno pesmijo.

Proč z nemškutarijo! Prejeli smo: Te dni je neka moja sorodnica prejela iz bovske doline razglednico z nemškim tekstrom. Odpšiljalka se pa opravičuje tako le: »Prosim oprosti, da ti posiljam nemško razglednico — ker se žalibog v slovenski bovški dolini ne dobi slovenskih! Da ne bom delal krivice Bovčanom, moram reči, da je v Bovcu dobiti tudi slovenskih razglednic, toda le nekaj matega. Za voščila pa se žal rabi še danes — nemške. Obrnite se na knjigarno našega Josipa Gorenjec v Trstu ul. Valdirivo štev. 40, kjer dobite vsakovrstnih finih in navadnih sloven. razglednic in pritožbe prenchajo!

Proč torej z nemškutarenjem!

Tudi na plačevanju krvnega davka — treba imeti tolmača! Gosp. Fran Kodrič zdrava in če se jo pravilno oskrbuje, znese

iz Sv. M. M. spod. je šel dne 27. t. m. na mugistratni urad za vojaške stvari, da se zglesi za nabor. Ker je imenovan gorvoril slovenski (laško zna le malo), so ga uradniki silili, naj govori laški. Ker jim je Kodrič le odgovorjal slovenski — so ga enostavno vrgli iz urada: rekši: a ko hoče govoriti slovenski — naj gre v Ljubljano!!! Tukaj se ne govori slovenski — so rekli gospodje! Mi pa vprašamo vojaške in sploh državne oblastnije: je li treba tolmača tudi tedaj, ko gre za oddajanje krvnega davka???

Naše gledališče.

Uprizoritev izvirne narodne igre »Testament« ni bila na višku, dasiravno so bile posamezne osebe, na čelu jih je Vetrovsek jako dobre. Vidi se izlasti pri ensemble-u, da nima one uglajenosti, ki bi bila potrebna, pri mlajših močeh bi pa že le več poglobljenja v uloge. Natančnejše poročilo prinesemo v prihodnji številki.

Tržaška gledališča:

FENICE. Danes zvečer se v četrtič uprizori opereta »Tri željet«.

POLITEAMA ROSSETTI. Tekom tega tedna prične družba De Sanctis turnée svojih predstav ob zniženih cenah.

Za Božič pa bo v tem gledališču gostovala operetna družba Angelini.

Tržaška mala kronika.

Težka nezgoda pri delu. Včeraj popoludne je v škedenjskem plavžu padel na 38-letnega delavca Josipa Vajh iz Sv. Morije Magd. zgornje padel del tekoče razbeljene vode, kar mu je provzročilo tako težke opeklbine na hrbtni, rami in glavi. V bolnišnici so ga deli v stalno kopelj.

37.818 vrč kave iz Santosa je pripravljal včeraj v naše pristanišče Lloydov »Melpomene«.

Nasilen izgnanec. Aretiran je bil včeraj ob 1. uri popoldne na obrežju Carciotti težak Anton Hvalič iz Gorice, ki je bil že izgnan iz Trsta. Traktiral je redarja s klofutami in brcami. Spravili so ga v ulico Tigor.

Kaznovan izvratitelj. Natakar Friderik Beretta se je predvinočnem ob 1. uri vrnil domov v ulico Sapone št. 5. Čim je zaprl duri za sabo, se je nekdo oglasil z ulice: »Odpri osel!« Beretta je odpril in videl pred seboj nekega sostanovača, ki ga je za njegovo uljednost prav pošteno udaril s ključem po glavi.

Razne vesti.

Sama sebe je hotela sežgati žena žagarja Langa v Rüdersdorfu na Nemškem. Znosila je iz vseh sob hišno opravo v spalnico, zlezla na grmado, vilja potem po pohištvi 5 litrov petroleja in vžgalila. Ker je začelo smrdeti po ognju, so prihiteli od vseh strani ljudje, ki so ženo sicer še živo dobili iz ognja, ki pa je kmalu potem v groznih bolečiah izdahnila. Pravijo, da se jej je zmešalo.

Nikake razsvetljave ne pride dne 2. decembra v Pragi. Pač pa je mestni zastopnik darovati nekaj tisoč krov za revne in zanemanjene otroke.

Galerija se je zrušila v gledališču Aleoy v Španskem mestu Barceloni. Več sto oseb je padlo 12 metrov globoko v dvorano in dobito težke poškodbe. Nekateri so smrtno ranjeni.

Rak ozdravljiv. Dr. Lavrent je te dni predaval na medicinski akademiji v Parizu o njegovih metodah, kako je možno zdraviti bolezen raka. Njegovo zdravljence je vbrizgavanje s formalom. Dr. Lavrent je dosegel še prav povoljne vsepe.

Bivši naučni minister dr. Marchet bo imenovan rednim profesorjem honoris causa na visoki šoli za kmetijstvo na Dunaju.

Nobelove nagrade. Nobelova nagrada za medicino je priznana ruskemu učenjaku v Parizu Mečnikovu in drugi Ehrloehu v Franko brdu o/M., za fiziko profesorju na berolinskem vseučilišču Klaveku, za književnost pa pesnici Selmi Lagerlöff.

Koliko jajc znesa kokos? Na to vprašanje ni možno dati natančnega odgovora, kajti to odvisi od pasme, od oskrbovanja in drugih okolnosti. V jajčniku kokosi, ki pridno nese, se nahaja 600 jajčnih zarodov in ob normalnih razmerah, to je, če je kokos in ob normalnih razmerah, to je, če je kokos

Tvornica za izdel. zaves in avtomatičnih zagrinjal vsake kakovosti in obsežnosti

GIUS. FERRATA

Tovarna: Trst, ulica Montecucco 13. Prodajalnica: Corso 36.

Izdelovanje avtomatičnih roulettes za prodajalnice, kavarne, restavracije, vrande, okna in izložbena okna. Storer s posebnim aparatom. Kljuge vsake velikosti Izbera malih zaves lastnega izdelka iz posebnega angleškega platna v vsaki barvi, navadnih, v oljnatin barvah, in pisanih. Navadno platno, batist s čipkami slama, jaluzija in nepremočljivo platno.

Aparat »Voltors« za trdne zaves.

Sprejme se vsako popravljanje, pranje in pohranja. Cene zmerne. Ceniki za storitev

Zaloga olja, vina in testenin

L. Fragiocomo

Trst, ulica Giov. Bocaccio 14.

Prodaja olja na debelo. Brezplačno dostavljanje na dom. Pristroj oljčno in bombažovo olje v vazah od 5. do 10 litrov.

Istrsko vino prve vrste in burgundec v steklenicah od 10 do 15 litrov in v sodčkah od 30 litrov naprej.

Napoljske testenine vsake oblike od 5 do 10 kilogramov naprej se priporoča konsumentom.

TOVARNA dežnikov

Francesco Zanetta

TRST, Piazzetta S. Giacomo 1. Prodajalnica: Corso 36. Izvršuje se vsaka poprava.

Cene, da se ni bati konkurence

VELIKA ZALOGA

furlanskih jajc

vedno svežih

Najfinje alpsko čajno maslo znamka 2 zvezdi. Dnevni dohod. Sir in slanina. Specijalitet LIPTAUER. Postrežba na dom. Cene zmerne. Prodaja na drobno in debelo.

Rodolfo Contro, ulica delle Acque 5.

ANTON SKERI

mehanik, zapršenje izvedeno

TRST, Carlo Goldonijev trg štev. 11.

Zastopnik tovarne koles in motokoles

Napajava in zaloga električnih zvončkov, luči in projektorje, fonofonov, zonofoonov, in fonografov. Zaloge priprav za točči plovila Lastna delavnica za popravljanje šiv, strojev, koles, motokoles in drugega.

Velika zaloga pripadkov po tovar. canah

TELEFON štev. 1784.

Skladische šivalnih strojev

G. Trani

TRST, ulica Barriera vecchia št. 19.

Cene dogovorne. Plačilo na obroke

Sprejme se popravljanja šivalnih strojev

vsakega sistema. Prodaja igel, olja in aparatorov.

Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje.

: Vinski cvet (spirit) :

na debelo

Bakof & Möller - Trst

Trikrat raktificirani 95% v sodih vsake količine. Denaturirani 90% v izvornih sodih.

Lastna tovarna sodov.

Tvrdka ustanovljena 1837.

Zaloga svetovnoznanega ČEŠKEGA PIVA

delenische tovarne v Č. Budějovicah

(izven dogovora) toliko v sodih kolikor v buteljkah ul. Valdirivo št. 31.

Telefon št. 2201.

Tovarna pneumatikov „Antiderapant“

zistema A. GARÇONNET & R. VEZIEL 11 Rue de Paris, Clichy (Seine).

Posebne poprave „Antiderapant“ in sumpnih črev vsake znamke.

Delo natančno in zajamčeno.

Podružnica v Trstu ulica S. Lazzaro št. 16.

GLAVNI ZASTOPNIK ZA TRST IN PRIMORSKO tvrdke Dunlop Preumatic

Tyre & Co. Pnevmaniki za automobile in motore.

= Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Tel. 1402 (poleg cerkev sv. Antona Novega) Telefon st. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D' Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostere do najlegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalu zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogu vseh potrebščin za mire, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih evetic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zalog: VOŠČENE SVEČE.

Za slučaj potrebe se ujedno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

